

چاپیکه وتنیک لهگه‌ل روماننوسی ژاپونی (هاروکی موراکامی)

و. ل. عه. ر. ببیه وه:

هیمن ه. محمود، دریبه‌ندیخان
Hemnm1979@yahoo.com

سایتی (بوکبراؤز) بهبونه‌ی چاپ و بلاوکردن‌وهی کۆمەلله چیرۆکی (صفصافه عمیاء، امراة ناعسة) روماننوسی ژاپونی (هاروکی موراکامی)، ئەم چاپیکه وتنیک لهگه‌ل نووسه‌ری رۆمانه‌کەدا ئەنجامداوه و تىايادا نووسه‌ر تىشك دەختە سەر گرنگی ئەم کۆمەلله چیرۆکه و دەرخستنی لاينىك له جيھانه داهىتەرانەکەی، بەتاپىه تىش ئارەزۇوى بۇ واقيعىت، لهگه‌ل ئەوهشدا گرنگى له سەر ھەموو ئەوانەی كە سەرسورهتىرن و ترسىشى لەمە ترسىيەكانى نەزەعەی رەمزسازىي و سووربۇونىشى له سەر ئەوهى كە دەبىت له نووسه‌رانى دىكە جياوازبىت، ئەوانەي كە له ئىزىز سەققى دواى تازەگەريدا دەنۋوسن.

پ: بلاوبۇونه‌وهی کۆمەلله چیرۆکی (صفصافه عمیاء، امراة ناعسة) حەماسىكى گەورەي دا بەرەخنەگران و ئەو خۆيىنەرانەي كە بەپەلە كەوتتە خويىدەن‌وهى چاپى يەكەمى بە تىراژى 75 ھەزار نوسمخ كە ئەم ژمارەيەش ژمارەيەكى گەورەي بۇ چاپى يەكەمى ئەو كىتىبە بىيانىانەي كە وەرگىردرابون بۇ ئىنگلىزى، تۆ دەربارەي ئەمە چى دەلىپت؟

و: ئەم کۆمەلەيە دووھم کۆمەلله چیرۆكە له دواى كۆمەلله چیرۆکى (الفيل يختفى) كە سالى 1991 بلاوکراوەتەوه، كە ھەموو ئەو چیرۆكانەي تىادايە لە ماودى ژيانى ئەدبييما نووسىيۇمن و لە گۇۋارە ژاپۇنىيەكان و جيھانىيەكانى وەك (نيويۆرك) دا بلاوکراونەتەوه.

لە ماودى پايز و زستانى پېشىوتىرىشدا چەند چیرۆكىكى دىكەم نووسى بۇ ئەوهى بە تايىەتى لەم کۆمەلەيەدا بلاوبىتەوه، چیرۆكى كورتىش گرنگىيەكى تايىەتى ھەيە بە نىسبەت منه‌وه، چونكە جۈرىكە لە تاقىگەيەكى ئەزمۇنى بۇ من وەك روماننوسيك.

پ: بە لەدەركىدىن تاكە رۆمانى (الغابه النرويجيه) كارەكانت سىمايەكى فانتازى نزىكتر لە خەيالىان ھەيە، ئەوه چىيە وەھاتلى دەكات كە بىزىتە ئەم جيھانووه كە دەتوانىن بە جيھانى خەونەكانى وەسف بکەين؟ و: وەك ئىستا وتم، ئەو رۆمانه تاكە كارمە كە بەشىوازىيەكى واقيعى نووسراوە، ئەمەشم بەدەستانقەست كردووه، بە دلنىايىيەوه، ويستوومە كە بۇ خۆمى بىسەلمىتىم كە لە توانامدaiيە رۆمانىيەكى واقيعى بەشىوھىيەكى سەد دەر سەد بنووسىم، واشەزامن ئەم ئەزمۇونە لە دوايدا خۆى سەلماند كە بەسۈودە.

ئه و بروایه‌شی تیادا جیگیرکردم که له توانامدایه به‌مجووه بنوسم، ئه‌گهه رئه م ئه زمونه ش نه بروایه قورس بوو به‌رده‌وام له کاره‌کانی دواي ئه‌ودا، به‌نیسبهت منیشهه و نووسینی رومان وهک ئه‌وه وایه خونیک ببینم. پ: ئه‌گهه به‌خیرایی سیرچیک بکهین به‌ناو تزئی ئه‌نته‌رنیتا ده‌بینن که‌سانیکی زور لده‌ره‌وهی ژاپون موعجبیی کاره‌کانی تون، هه‌مووشیان سورون له‌سر خویندنه‌وهی دواهه‌مین کاری تز، تز وهک رزمانتوسینیکی ژاپونی بچی داهیتانه ئه‌ده‌بیبه‌کانت به‌مشیوه به‌هیزه له‌لای خوینه‌ره‌کانت ده‌نگی داوه‌ته‌وه؟ و: بروام وایه ئه‌وانه‌ی به‌شداری خه‌ونه‌کانم ده‌کهن ده‌توانن له‌خویندنه‌وهی کاره‌کانم چیز ببینن، ئه‌مه‌ش مايه‌ی سه‌رسور‌مانه، و تویشمه ئه‌فسانه‌کان وهک خه‌زینه‌ی چیروکه‌کان وهان، وه ئه‌گهه له‌تواناما بیت وهک جووه خه‌زینه‌یه که له‌سر ئه‌و ریتمه مامه‌له بکه‌م، ئه‌گهه‌ریش ئه‌و خه‌زینه‌یه مته‌وازیع بیت، ئه‌وا ئه‌مه دلخوشم ده‌کات. پ: ئه‌و لایه‌نه رؤشنبریانه کامانه‌ن که بروات پیده‌کات خوینه‌ره رؤژئاواهی له‌ریگای کاره‌کانته‌وهه‌ی هه‌گری بیت؟ ئایا هیچ تاییه‌تمه‌ندی دیکه هن که حه‌زبکه‌یت خوینه‌ره رؤژئاواهی بیانزانیت به‌رله‌وهی کتیبه‌کانت بخوبینته‌وه؟

و: کاتیک دهست ده‌کهم به‌نووسینی کاریکی داهیت‌رانه هه‌موو زانیاریه‌کی برده‌ست به‌کارده‌هینم، ره‌نگه ئه‌و زانیاریانه ژاپونی بن یاخود رؤژئاواهی، من جیاوازی له‌نیوان ئه‌و دوو لایه‌نده‌دا ناکه‌م، له‌تواناشمدا نییه بزانم چوینتی به‌ده‌نگه‌وهه‌اتنی خوینه‌ره رؤژئاواهی‌کان بزانم بچه‌مه، به‌لام له‌رزمانیکدا گه‌ر ئه‌و چیروکه‌ی ده‌یگیریت‌وه سه‌رنج راکیش‌ربیت ئه‌وا ته‌نها گرنگ ئه‌وه‌یه که به‌رده‌وام بیت له‌گیرانه‌وهی هه‌مووی، وه من په‌یوه‌ست نیم به جوگرافیا له‌نده‌نی سه‌دهی هه‌ژده‌یه‌مه‌وه به‌لام ئه‌مه به‌و مانایه‌نا که‌چیز له‌خویندنه‌وهی کاره‌کانی (چارلز دیکنز) نابینم.

پ: له‌رزمانه‌که‌تا (کافکا علی الشاطی) پاله‌وانه‌که کاتیک گوی له‌گورانیه‌که ده‌گریت ده‌پرسیت ئایا ئه‌و ژنه‌ی که نووسیویه‌تی ماناكه‌ی ده‌زانی؟ وه که سایه‌تیه‌کی دیکه‌ت ده‌لیت (ئه‌و) هیچ زه‌رورور نییه، چونکه ره‌مزیه‌ت ومانا دوشتی لیک جیان). هه‌ربزیه رومان وگورانی خالی لیکچوونیان که‌مه. ئایا ئه‌م عیباره‌ته تاچه‌ندیک رومانه‌که ده‌خاته روو؟ ئایا ره‌مزه‌کانیشی ئاماژدن بچه‌مانایه‌کی گه‌وره‌تر؟ و: من زور له‌سر ره‌مزیه‌ت نازانم، واش ده‌رده‌که‌وهیت لام که مه‌ترسیه‌کی که‌م هه‌یه له‌ردمزیه‌تدا و من زیاتر هه‌ست به‌ئاسووده‌یه‌کی گه‌وره‌تر ده‌کهم له‌گه‌ل ئیستیعاره ولیکپوه‌کاندا، ناشرانم وشه‌کانی گورانیه‌ک مانای چی یان ئه‌گهه رمانایه‌کیان هه‌بیت له‌مه‌قامی یه‌که‌مدا، ره‌نگه ئه‌وهه زور ئاسانتربیت و باشتت تیبگه‌یت گه‌ر ئه‌و که‌سه‌ی وشه‌کانی گورانیه‌کی داناوه له‌سر ریتمی مؤسیقاکه وتنه‌وهکه‌ی بیت. پ: هه‌موو که‌سایه‌تیه‌کانت له‌کومه‌له چیروکی دووه‌هه‌مدا وله‌وانه‌ی پیشوت‌تریشدا ره‌نگانه‌وهی گرنگیه‌کی راسته‌قینه‌ن که‌هیچ گومانیک هه‌لناگریت له‌موزیقای جاز وموسیقای کلاسیک وموسیقای رۆکدا، ئه‌و پارچه موسیقیانه کامانه‌ن که‌ده‌ت‌وهیت بیخه‌یته لیستی ژه‌نینه‌کاتته‌وه له‌چوارچیوه‌یه بواری موسیقی له کتیبه‌کانتا؟ و: موسیقا به‌شیکی دانه‌براوه له‌ژیانم، وه کاتیکیش که رومانیک ده‌نووسن به‌شیوه‌یه‌کی سرووشتی موسیقای تی دیت، ته‌نانه‌ت کاتیک که‌خه‌ریکی نووسینی تازه‌ترین رومانی خۆم بوم (بعد الظلام) به‌دریژایی ماوهی نووسینه‌که پارچه موسیقای (خمس نقاط ضوء بعد الظلام) (کورتیس فوللل) میشکمدا بوو، موسیقاش به‌رده‌وام خه‌یالم چالاکتر ده‌کات. وه کاتیکیش ده‌نووسن گوی له‌چه‌ند پارچه موسیقا‌یه‌ک ده‌گرم به‌ده‌نگیکی کز، به‌تاییه‌تیش کاره‌کانی باخ وتلیمان.

پ: وهک نووسه‌ریک که پاش و درگیرانی کاره‌کانت خوینه‌ریکی زورت هه‌یه ئایا ده‌توانیت هه‌ندیک ده‌رباره‌ی ئه‌وه‌ی پیتی ده‌تریت و درگیرانی چاک قسه‌مان بچه‌یت؟

و: من چهندین کاری ئەدەبى ئەمريكىم وەرگىراوه بۆسەر زمانى ژاپۇنى، برواشم وەھايە ئەوهى كە وەرگىرىكى چاڭ دروست دەكتات لەمەقامى يەكەمدا ھەستىكرىنە بەزمان و خۆشەويىستى گەورە بۇ ئەو كارەي كە بەنيازە وەرىيېگىرىت، ئەگەر رەگەزىك لەم دوو رەگەزە ئامادەبىيان نەبۇو ئەوا وەرگىرەنەكە كارىكى بەبەها نابىت. ئەگەر زۆيىش ناچارنەبم ئەوا زۇر بەدەگەمن دووبارە ئەو كتىبانەي خۇم دەخويىندەو كە بەزمانى ژاپۇنىن، بەلام ھەندىك جار دووبارە ئەوانە دەخويىنەو كە وەرگىرەداون بۇ زمانى ئىنگلىزى، لىرەشدا لەو مەسافەيە كە جىايى دەكتاتەوە لەدەقە ئەسلىيەكە چىز دەبىتىم.

و بۇ عەرەبى:

منى مەذكور

سەرچاواه / سايىتى البيان